

Ansökan om tillstånd för miljöåtgärder 23-39-MT / Tollsträsket

Byggnads- och miljönämnden 28.02.2023 § 36

112/10.03.00.06/2023

Beredare	Miljöplanerare Merja Puomies fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Ledande byggnadsinspektör Daniel Grönroos Byggnads- och miljönämnden beslutar bevilja tillstånd för miljöåtgärder. Villkor: 1) Tallarna och björkarna samt aspen bevaras. 2) Inga träd fälls i den 15 meter breda zonen mot nordvästra gränsen till området som ansökan gäller. 3) Efter avverkningarna görs en granplantering på området. 4) Sökanden beställer en slutsyn av miljövårdsenheten senast om tre månader från att åtgärden har vidtagits. Motiveringar: Förutsättningar för tillstånd för miljöåtgärder i 140 § mom. 1 i markanvändnings- och bygglagen uppfylls. Åtgärden försvårar inte användningen av området för det ändamål som reserverats i generalplanen och den förstör inte landskapsbilden. Tillämpade rättsnormer: Markanvändnings- och bygglagen 128 §, 140 § 1 mom. Behandling Tillståndsarkitekt Arja Sihvola lämnade sammanträdet under behandlingen av paragrafen kl. 18.34. Beslut Byggnads- och miljönämnden beslutade enligt beslutsförslaget. För kännedom NTM-centralen i Nyland Redogörelse Ärende Tillstånd för miljöåtgärder (MBL 128 §) Ansökan har lämnats 28.6.2022, kompletterad avverkningsplan 18.11.2022. Område som ansökan gäller Området som ansökan gäller (2 ha) ligger i Tolls på fastigheten 257-428-1-181. Området som ansökan gäller är dikat. I avverkningsplanen beskrivs trädbeståndets nuvarande situation. Åtgärd

Tillstånd för miljöåtgärder söks för förnyelseavverkning där man faller de cirka 70 år gamla granarna. Avsikten är att spara tallarna och lövträden (björkarna, aspen) på området. Avsikten är att efter avverkningen plantera granar på området.

Planläggningssituation

I Nylandsplanen 2050 har området som ansökan gäller anvisats med beteckningen SL (skyddsområde). SL-reserveringarna i landskapsplanen berörs av följande planeringsbestämmelse: "På områden som anvisats som skyddsområden får inte planeras åtgärder som äventyrar eller försämrar de natur- och miljövärden, på grund av vilka området har bildats till naturskyddsområde eller målet är att inrätta ett sådant."

I generalplanen 2020 har området som ansökan gäller anvisats med beteckningen SL (område som skyddats eller avses bli skyddat med stöd av naturvårdslagen). För märkningen SL gäller planbestämmelsen åtgärdsbegränsning, som förutsätter tillstånd för miljöåtgärd enligt markanvändnings- och bygglagen. I generalplanens objektsförteckning beskrivs SL-reserveringen enligt följande: "Tollsträsket: träsket, växtligheten, områdets skyddsvärden har kartlagts i samband med generalplanens grundutredningar".

Området som ansökan gäller hör till det anhängiga området för detaljplanen för Tollsträsket. Beredningsmaterialet till planen har varit framlagt 17.2–20.3.2020.

Naturutredningar

Naturutredningar om området som ansökan gäller har gjorts på 1980-talet i anslutning till utarbetandet av generalplanen 2020 samt åren 2018 och 2019 i anslutning till den anhängiga detaljplaneringen av Tollsträsks område.

I grundutredningen om naturskydd i anknytning till generalplanen (1988) har följande konstaterats om ifrågasatt SL-reservering:

"Litet frodigt träsk omgivet av blandträd, buskage och strandkärr. Holmar av kaveldun, svärdslija, kallaväxter och starrvegetation. Sällsynta växter såsom slokstarr, storandmat och kärrbräken. Rikligt med andfåglar bl.a. årta och brunand. Dessutom rörhöna, vattenrall, sumphöna och sothöna (skyddspoängvärdet 43 är högt med tanke på hur litet fågelvatten det är frågan om).

Åtgärder såsom objekt 1. Undervisningsobjekt, naturstig och vid behov ett lågt fågeltorn i västra ändan nära Porkalavägen. Arealen öppet vatten i Tollsträsket kan utökas genom muddring av skyddsområdesreserveringens sydvästra del. Av landskapsmässig betydelse."

I vegetations- och naturtypsutredningen om Tollsträsket (2018) har området som ansökan gäller avgränsats som mokärnsfigur, som klassificerats i värdeklass 1 (några naturvärden) och som beskrivits enligt följande:

"Trädbeståndet i den dikade ödemarken som är torvmo är i huvudsak växande granskog, det förekommer ställvis björk. I västra delen har björkarna fällts. I fältskiktet växer bl.a. harsyra, skogsbräken, lingon och blåbär."

Området som ansökan gäller gränsar till den landskapsmässigt värdefulla naturhelheten i Tollsträsket, som avgränsats i vegetations- och naturtypsutredningen om Tollsträsket.

I fågelbeståndsutredningen om Tollsträsket (2019) har området som ansökan gäller gränsats in i Tollsträskets våtmarks- och lundområde, om vilket följande konstateras:

”Det betydligt mångfaldiga, talrika och till sitt skyddsvärde överlägset mest värdefulla artbeståndet häckar i Tollsträskets våtmark och i den gran- och klubbalsdominerade lunden i dess södra kant. Våtmarkerna är överlag exceptionellt värdefulla fågelområden, för många fågelarter häckar bara på dem, och klarar sig inte i andra livsmiljöer. I Tollsträskets våtmark häckar också den folkskygga tranan, vilket ytterligare höjer dess värde. Våtmarken i sin helhet är definitivt värd att skydda.”

I flygekorrutredningen om Tollsträsket (2019) har den nordligaste delen av området som ansökan gäller inkluderats i flygekorrens revir, och en förbindelse för flygekorren genom området som ansökan gäller har föreslagits. I utredningen har kärnområdet för flygekorren avgränsats så att det placeras sydost om området som ansökan gäller.

Utlåtanden

Utlåtande har begärts av NTM-centralen i Nyland samt planläggnings- och trafiksystemtjänsterna i Kyrkslätt.

Nylands NTM-centrals utlåtande 13.1.2023:

”Projektet placeras i Tolls område, söder om Jorvasvägen (stamväg 51). I området gäller hela kommunens generalplan, och åtgärdsområdet har i generalplanen anvisats som naturskyddsområde, SL. Enligt planbestämmelsen är det fråga om ett område som med stöd av naturskyddslagen är skyddat eller som avses bli skyddat. Också i landskapsplanen har objektet anvisats som skyddsområde (Tollsträsket). På områden som anvisats som skyddsområden får enligt planbestämmelsen i landskapsplanen inte planeras åtgärder som äventyrar eller försämrar de natur- och miljövärden, på grund av vilka området har bildats till naturskyddsområde eller målet är att inrätta ett sådant. I den mer detaljerade planeringen av området ska kontinuiteten av friluftsrutternas utmärkts på landskapsplanekartan anvisas. Området är inte inrättat som skyddsområde.

Avsikten är att utföra en förnyelseavverkning av granskog i sluthuggningsålder på området. Granarna fälls, men tallarna och lövträden sparas. Området förnyas med plantering av nya granar. Enligt bilagekartan till ansökan omfattar åtgärdsområdet ett område på cirka 2 hektar.

På en del av fastigheten i fråga (257-428-1-181) placeras flygekorrens revir och kärnområdet för reviret, där åtgärder som försvagar särdragen hos flygekorrens föröknings- och rastplats enligt 49 § i naturvårdslagen är förbjudna. En terrängsyn har förrättats på fastigheten av NTM-centralen i Nyland sensommaren/hösten 2022 (överinspektör Juha Lumme). I terrängsynen konstaterades att skogens struktur i norra delen av området som är föremål för ansökan om tillstånd för miljöåtgärder, norr om det gamla skogsmaskinsspåret är mångsidigare och i mer naturligt tillstånd än

söder om spåret (trädbeståndet är i varierande ålder och bland det finns flera lövträd). Därmed är det nödvändigt att bevara området i fråga som en del av SL-områdesreserveringen. Enligt Nylands NTM-centrals syn genomförs skyddsområdesreserveringen i landskaps- och generalplanen på ett tillräckligt sätt beträffande västra delen av fastigheten i fråga, om området norr om det före detta skogsmaskinsspåret skyddas.”

Planläggnings- och trafiksystemtjänsternas utlåtande 2.2.2023:

”Ansökan gäller en fastighet som i Kyrksläotts generalplan 2020 placeras på område som anvisats som naturskyddsområde (SL).

Enligt ansökan är avsikten att på området genomföra en förnyelseavverkning av granskog i sluthuggningsålder så att tallarna och lövträden, som främst är björkar, sparas. Efter avverkningen är avsikten att förnya området genom att plantera nya granar.

Enligt generalplanebestämmelsen är det fråga om ett område som med stöd av naturskyddslagen är skyddat eller som avses bli skyddat. Området har dock inte med stöd av lagen inrättats som skyddsområde. Indexet som syftar på naturvärdena i områdesreserveringen är 132, och området har i generalplanen klassificerats i klassen för lokala områden med beskrivningen ”träsket, växtligheten”. I en rapport (sammanfattning) om naturvärdena, som utarbetats år 1988 och som hör till delgeneralplanens grundutredningar, har området utvärderats som landskapsmässigt värdefullt, och det har beskrivits enligt följande: ”Litet frodigt träsk omgivet av blandträd, buskage och strandkärr. Holmar av kaveldun, svärdsilja, kallaväxter och starrvegetation. Sällsynta växter såsom slokstarr, storandmat och kärrbräken. Rikligt med andfåglar bl.a. årta och brunand. Dessutom rörhöna, vattenrall, sumphöna och sothöna (skyddspoängvärdet 43 är högt med tanke på hur litet fågelvatten det är frågan om).

De konstaterade naturvärdena anknyter till träskets vattenområde och den vattenvegetationszon som omedelbart omger det. Samtidigt har det också konstaterats att ”arealen av öppet vatten i Trollträsket kan utökas genom muddring av skyddsområdesreserveringens sydvästra del.”.

På området är detaljplanen för Tollträsket anhängig, och den har blivit anhängig 7.6.2019. Beredningsmaterialet till detaljplanen har behandlats i samhällstekniska nämnden 23.1.2020 (§ 3). Det område som i beredningsmaterialet anvisats att avverkas placeras i reserveringen för närrekreationsområde (VL) som föreslås i planen, och i området gäller dessutom särdragsbeteckningen särskilt viktigt område med hänsyn till naturens mångfald (luo). Tollträskets utloppsdike med strandområden och tillhörande våtmark omedelbart norr om området har anvisats som naturskyddsområde (SL). Enligt en naturutredning (Faunatica Oy) som utarbetats år 2019 löper en förbindelse för flygekorren i nordost-sydvästlig riktning genom området.

Enligt ansökan minskar trädbeståndets grundyta (m²/ha) till cirka en tiondel, volymen (m³/ha) till cirka en tjugondel och stamantalet (st./ha) till nästan en tjugondel. Åtgärderna har tydliga konsekvenser för landskapsbilden, och den skulle till följd av åtgärderna bli betydligt öppnare än nu. Det mest väsentliga med tanke på naturskyddsvärdena är dock att säkerställa att området även efter avverkningarna fungerar som förbindelse för flygekorren.

Planläggnings- och trafiksystemtjänsterna har år 2018 gett ett utlåtande till samma markägares område, som nu ligger väster om det område som ansökan gäller. I avverkningsplanen för området i fråga hade det bortsett från dess västligaste område anvisats betydligt måttligare gallring av granar än vid det område som den aktuella ansökan gäller.

Planläggnings- och trafiksystemtjänsterna förordar ansökan på det villkor att avlägsnandet av granarna genomförs så att bevarandet av förbindelsen för flygekorren inte äventyras. I nordvästra kanten av området ska det lämnas en tillräckligt bred trädzon (minst 15 meter) som mjukar upp de förändringar i landskapsbilden som orsakas av avverkningarna och fungerar som förbindelse för flygekorren. På delområdet i fråga är en betydande del av trädbeståndet lövträd som inte annars heller föreslås avlägsnas.”

Grannarnas anmärkningar

Grannarna har hörts enligt 65 § i markanvändnings- och byggförordningen. Ågarna till grannfastigheterna har inget att anmärka om projektet.

Beslutshistoria